Ч. 119. 618. Львів, середа дня 6 червня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінцію 12 сот. В занятих територіях 4 коп.

Політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3). Виходить що дня рано крім понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ пів року	12·— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·10 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ пів року	16·— „
„ чверть року	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	37 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	34 фр.

Війна з примусу.

Одна з ліберальних російських часописий з обуренем сконстатувала, що боротьба між Радою робітничих і салдатських депутатів та тимчасовим правительством, котра, як відомо, кінчилась вступленем соціялістів до міністерства, викликана не внутрішніми, а зовнішніми справами. Останньою краплею, що порушила так тяжко дотримувану рівновагу у відносинах між ліберальним тимчасовим правительством та демократією, була відома остання войовнича заява Мілюкова. Вона викликала проти себе бурливі протести не лише робітництва, а і деяких відділів війска. По відомостям самих ліберальних часописий, після того як було оголошено відому ноту правительства з 2. мая, до Марійнської палати, де відбували ся наради тимчасового правительства з представниками робітництва, почали демонстраційно підходити фінляндський, кексгольмський і деякі инші полки з прапорами, на яких було написано „Геть з імперіалістичною політикою!“, „Геть Мілюкова та Гучкова!“. Разом з тим Рада робітничих та салдатських депутатів розіслала до закордонних часописий заяву з протестом проти імперіалістичних плянів ліберального правительства відносно Царгороду і т. и., заявляючи одночасно про свою незгоду з точкою погляду тих французьких соціялістів, які гадають, що повернене Альзації-Льотарингії до Франції не є анексією. Окрім того Виконавчий комітет робітничих та салдатських депутатів постановив доти не давати своєї згоди на „позичку свободи“, доки тимчасове правительство не опублікує нової ноти до союзників, згідної з поглядами Ради. В таких обставинах Мілюкову та Гучкову лишило ся лише уступити, що вони й зробили. Але сильно помилили ся в Росії та за кордоном ті, які сподівали ся, що вступлене соціялістів до кабінету буде мало не початком мирових переговорів Росії з центральними державами.

Декларація нового правительства в ґрунті річи мало чим ріжнила ся від останніх заяв Мілюкова. Нове правительство відкидало думку про сепаратний мир не менше рішучо ніж старе. Вступлене соціялістів до кабінету Львова не увільнило Росії від її залежности від союзників. А як велика ся залежність видно, поминаючи японське пугало. Між иньшим дуже яскраво з промови Терещенка на зборах фінансового комітету при московськім комітеті громадських орґанізацій, в якій він зазначив між иньшим, що російський довг Анґлії виносить майже 6 міліярдів рублів. Анґлійські позички творять і золотий запас, який має покрити частину тих $10^1/_2$ міліярдів папирових гроший. Цілий державний довг Росії виносити ме по обчисленю Терещенка 1. січня 1918 біля 55 міліардів. В таких обставинах не числити ся з Анґлією та Америкою Росія не може. Але ще меньше є вона в стані провадити війну так, як-би того хотілось союзникам.

Навіть орґан Мілюкова, войовнича „Реч“ була остільки отвертою, що умістила розмову свого співробітника М. Дальнього з головним командантом російської армії М. Алексієвим, в якій він зазначив між иньшим, що „заява про війну без анексій і завойовань зробила на армію недобре враженє, се зрозуміли на фронті так, що війна взагалі більш непотрібна і настрій війська упав...“ „...Вступ Америки не зробив на фронті майже жадного враженя. Взагалі 1917 рік буде рішучим в теперішній світовій війні, бо народи так стомлені війною, що ледве чи можуть бути ще здібними до боротьби довше ніж 4—6 місяців. Окрім втоми воюючих безперечно наближає ся і вичерпане засобів [illegible] з головним зникнем средств споживи, і се явище спільне для всіх воюючих“.

„Д[illegible]“ з 10. V. також приносить скарги Алексєєва та Брусілова на братане салдатів в окопах, які знищили карність російського війська і додає: „Таким робом вища військова команда не криє ся з тим, що війна, яка прямує до розбитя німецького мілітаризму во імя анґлійського мілітаризму, є неможливою“.

Одна з найсміливіших соціялістичних поміркованих часописий „Новая Жизнь“ зазначує також, що „процес війни на російськім фронті параліжований братанєм салдатів“. Стверджує, що Росія не є в стані помогти союзникам офензивою на своїм фронті і закінчує тим, що „тимчасове правительство повинно, не втрачаючи жадного дня, виробити нові умови з союзниками, або буде вже запізно“. На сі висновки консервативне і войовниче „Новое Время“ відповідає, що „Росія в більшій мірі залежить від союзників, ніж вони від неї“.

Що Росія в певній мірі залежить від своїх західно-европейських союзників, не підлягає [illegible] жадному сумнівї, але певне також і те, що чим дальше тревати-ме війна, тим більшою буде ся залежність і тим пізнійше почнуть ся [illegible] меньше спроможности матиме російська демократія перевести в житє проголошені нею засади вільности народів. Се розуміють очевидно і демократичні проводирі Росії, які старають ся приневолити своїх союзників до зміни военних цілий та прискореня мирових переговорів.

Вісти з російської України.

Українське військове свято „Перших Квіток“. Манїфестація 3000 салдатів-Українців перед комітетом військових депутатів. Конфлїкт між манїфестантами й комітетом.

З постанови українського товариства ім. гетьмана Полуботка відбуло ся 1 мая у Київі українське військове свято „Перших Квіток“. Коло 1 год. попол. на Сирецькім полі почали збирати ся Українці з ріжних частий військ київського ґарнізону та салдати й офіцири, що прибули з фронту. Перед початком свята прибули на Сирець Українці-салдати, які проголосили себе українським полком ім. гетьмана Богдана Хмельницького. Сей полк прибув зі своїм вибраним полковником штабскапітаном Путником-Гребенчуком. Ціла площа, де зібрали ся Українці-салдати, була прибрана національними прапорами, портретами Шевченка, гетьмана Павла Полуботка. На прапорах були написи: „Хай живе славне українське військо!“, „Зійшло сонце України“, „Хай живе автономія України!“ й ин. Три орхестри військової музики виконали український марш. На святі виголошено ряд промов про сучасні події і орґанізацію українського полку. Коло год. 5 попол. зі Сирецького поля почав ся похід учасників свята. Військові українські манїфестанти пройшли по Биківському бульварі, В.-Володимирській вул., по Хрещатику й пішли до бувшої царської палати.

Коло 7 год. у вечері явили ся салдати перед палатою, де засідав комітет військових депутатів, і заявили, що вони вже явочним порядком утворили український полк ім. Богдана Хмельницького й вибрали собі командانта полку. Салдати явили ся в походнім порядку з жовто-голубими прапорами й портретами Шевченка. До салдатів вийшли члени виконавчого комітету ради військових депутатів. Підполков. Отоцький, військовий урядник Скловський, Рябцов і Брантман звернули ся до Українців з промовами, в котрих заявили, що вони признають право на самостійну Україну спочувають ідеї утвореня українського війська одначе думають, що зараз з огляду на настаючі бої у найвисшій мірі небезпечне для боєвої здатности армії комплєтоване окремих національних частий, бо се може внести дезорґанізацію.

Потім хотів промовити предсідатель ради салдатських [illegible] Таск. Ледви він почав говорити, як [illegible] салд[illegible] почулись оклики: „Геть з ним, він говорити-ме проти полку, арештувати його“... Проби приневолити слухати себе не довели до нічого й ґрупа салдатів і офіцирів відвела Таска на бік. Присутна при сім решта депутатів, схвильована тим, що стало ся, звернула ся до салдатів з горячим покликом не робити насильства над товаришем, який бажає висловити свою думку, й дати слово, тим більше, що він — предсідатель ради салдатських депутатів, найпопулярнійша й найповажнійша серед усіх салдатів особа та яко соціяліст і демократ — сторонник ідей свободи, рівности й братерства. Слова переконаня не мали на салдатів впливу й в обороні Таска виступив Українець Міхновський. Після його промови салдати згодили ся вислухати предсідателя ради. Таск у горячій промові [illegible] салдатів не нарушувати дисципліни, не зраджувати (?) справи революції, не виступати проти зорґанізованої української громадянської думки в особі „Центральної Української Ради“, яка висловила ся проти негайного орґанізованя полку (такої резолюції Цен. Рада не ухвалила. Ред.) й відїхати на фронт до своїх відділів. Бесідник заявив, що він прилучив ся-б до жаданя орґанізованя окремого полку, коли-б се жадане було переведене через якісь орґанізації, до котрих має довіре цілий народ, а не захватним способом, анархічно, як се зробили салдати.

Уважаючи загалом теперішний виступ контр-революційним (?) і пагубним для російської свободи (?!) й республики відмовити ся від безумної затії та проголосив „ура!“ на честь вільного українського народу й вільної України. Промову Таска зустріли салдати мовчанкою.

В сю хвилю прибув головний начальник української военної округи ґен. Н. Ходорович, який також звернув ся до салдатів з просьбою розійти ся й обіцав скликати нараду, на яку запросять і делеґатів від сих салдатів. Ґен. Ходоровичеви зробили овацію.

Вкінці салдати стали розходити ся. Виборні від салдатів Українців і офіцири разом з прибувшим командантом Циціовичем, комісарем К. Оберучевим, ґен. Н. Ходоровичем і иншими пішли до головної салї палати на нараду.

Окремо від них зібрали ся на нараду члени комітету військових депутатів. Після двогодинних горячих нарад комітет ухвалив полишити при попередній точці погляду. Сю ухвалу подано до відома української делеґації, яка відбувала нараду, причім члени комітету полишили ся на сій нараді, не беручи участи в дискусії. Нарада тягнула ся до 2-ої год. в ночи. Наклики К. Оберучева, ґенерала Циціовича й инших відмовити ся від своєї ідеї показали ся даремними. Делеґати-Українці заявили, що в київськім ґарнізоні зібрано ще кілька тисяч підписів салдатів під жаданем твореня окремих полків і що необхідно рахувати ся з фактом початого руху.

Супроти всього того, що стало ся, комітет депутатів військ української военної округи у згоді з Радою робітничих депутатів скликав на день 3. мая н. ст. о 1-ій год. попол. в другім городськім театрі надзвичайне обєднане зібране військових і робітничих депутатів.

Дня 2. мая виїхала з Київа до головного команданта армій південно-західного фронту ґен. А. Брусілова українська депутація з домаганем признати „1-ий український полк ім. гетьмана Богдана Хмельницького“. У склад депутації увійшли: ґен. Іванов, представники ради клюбу гетьмана Полуботка Міхновський і В. Павленко, представник української фракції салдатських депутатів і три представники українського полку.

Не подобаєть ся.

Майже всі українські зїзди, які відбули ся у Київі, прийняли ухвали про заборону спекуляції землею й иншими добрами на Україні. Се домагане подиктоване інтересами українського народу й краю, викликує невдоволене напевно у Поляків і Жидів, бо їм подекуди невільно було скуповувати земель. Дивно тільки, що се невдоволене дістало ся на сторінки „Кіевск-ої Мысли“, яка містить таку замітку з сього приводу (з 28 [15] цвітня): Український національний зїзд з 8. цвітня прийняв між иншим таку резолюцію: „Український національний зїзд постановляє жадати від тимчасового правительства: а) видати заборону продавати та заставляти ґрунти й ліси, а також заборону довготермінової аренди ґрунту і заборону нищеня лісів; б) заборону продажі, заставу та довготермінової аренди природних богацтв у надрах землі (вугля, руди і т. ин.); в) продажі й заставу та довго термінової аренди фабрик. Жадати, щоб сї заборони уважали ся дійсними на цілій території України від 1. марта 1917 р. до того часу, коли кожде з сих питань розвяжуть Установчі Збори“. Редакція дістає листи авторів, які „відмовляють ся вірити тому, щоб резолюцію такого роду міг прийняти серіозний (?!) зїзд“. Деякі навіть висловлюють переконане, що ся резолюція апокрифічна (?) та складена кимсь, щоб „скомпромітувати“ українську справу (?).

Проти самовільного захвату земель.

„Русское Слово“ з 28 (15.) цвітня доносить з Київа: До ради робітничих депутатів вплинув ряд скарг місцевих поміщиків на самовільство селян. Поміщики скаржуть ся, що селяне самовільно рубають поміщицькі ліси, забирають землі і т. д. З приводу тих скарг рада прийняла таку принципіяльну ухвалу: „Київська рада робітничих депутатів заявляє, що земельну справу порішать Установчі Збори. До часу скликаня Установчих Зборів права власности не можна нарушати. Рубане чужих лісів, нищене або забиране інвентаря, оранку землі і т. ин. рада робітничих депутатів осуджує“.

За спільністю боротьби.

На зїзді кавказької армії, як доносить „День“ з 12. мая н. ст., виступив один матрос чорноморської фльоти з такою промовою: „Я сам, Українець, сказав промовець. Під час скликаня Установчих Зборів буду домагати ся самоозначеня України, а також буду вітати такі самі домаганя инших народів, що заселяють Росію. Але тепер наша спільна вітчина вимагає єдности всіх її синів... Забудьмо всі партійні ріжниці та зєднаймо ся в боротьбі проти спільного ворога. А потім виставимо наші гасла демократичної республики, землі й волі і самоозначеня національностей“. Добродушний матрос не здає собі справи, що „потім“ буде пізно, як тепер Українці й инші народи не самоозначать ся.

Терещенко до Грушевського.

„Кіевская Мысль“ з 25(12) цвітня доносить: Проф. М. Грушевський дістав від міністра фінансів М. Терещенка таку телеґраму: „звертаю ся до Вас з щирим проханем співділати для успіху позички волі. Ваш поклик до всіх Українців, які зібрали ся на конґресі, а також шляхом друкованого слова з запрошенем підписувати ся на позичку сильно поміг би спільній справі“. Ся телеґрама прийшла вже по закритю українського конґресу.

Телеґрама Брусилова до виконавчого комітету у Київі.

„Русская Воля“ з 4 мая (21 цвітня) подає таку телеґраму П. Т. А. з Київа: Председатель виконавчого комітету одержав від Брусилова отсю телеґраму: Прошу передати мій гарячий привіт і найкрасші бажаня усім горожанам Київа. Армія південно-західного фронту, що боронить 3-й рік чудової України з її головним осередком Київом, в перший день спільної урочистости усієї Росії в память свободи, рівности й братерства готова положити свої голови, щоб оборонити свій дорогий Рідний Край і не допустити ворога в його межі“.

В справі нової управи Галичиною й Буковиною.

Як доносить „День“ з дня 5. мая (22. цвітня), до комісара Д. Дорошенка буде належати заспокоєне культурних і економічних потреб населеня окупованої Галичини й Буковини. Комісар буде підлягати головному командантови південно-західного фронту. Тимчасове правительство полишає собі також безпосередно власть над комісаром. (ВСвУ.).

Війна.

Голоси за миром.

БЕРНО (Ткб.) Відомости тутешних дневників з Льондону доносять, що в Зєдинених Державах, а передовсім в Новім Йорку прийшло до маніфестацій на річ конференції в Штокгольмі а також проти побору рекрута в Зєдинених Державах. Учасники тих маніфестацій домагались від правительства подаття воєнних цілий.

МАДРИТ (Ткб.). Міністеріяльна рада постановила заборонити покищо всяких публичних маніфестацій і зборів, що стоять в звязи з міжнародними справами, бо тепер в ході важні дипльоматичні переговори.

ЛЬОНДОН (Ткб). В Leede відбули ся збори крайних соціялістів, щоби повитати російську революцію. Принято резолюцію, яка витає російську революцію, хвалить її мирову політику без анексій і відшкодовань та домагаєть ся уряджєня в Англії ради послів робітників і жовнірів.

ПЕТРОГРАД (П. А.). Робітничо-жовнірська рада доносить: Вчера відбула ся в Кронштаді при участи понад 30.000 осіб маніфестація солідарности з міжнародним соціялістичним комітетом в Берні.

ПЕТРОГРАД (П. А). Рада робітників і жовнірів подає до відома: Виконуючий виділ ради робітників і жовнірів оголошує відозву до соціялістичних сторонників і до осередних робітничих орґанізацій світа. З сїй відозві читаємо: Дня 28. мая рада робітників і жовнірів виготовила до народів світа відозву, в котрій візвала народи Европи до рішучої спільної акції в хосен мира. Дня 9. мая виконуючий виділ ради робіт. і жовн. рішив виступити з почином скликаня міжнародної соціялістичної конференції, а д. 15. мая рада робіт. і жовн. виготовила до соціялістів всіх країв відозву, яка взиває до спільної борби за миром. Рада думає, що закінчене війни і спричинене світового мира можна осягнути тільки в дорозі зєдиненя змагань міжнародних робітничих партій в краях, що ведуть війну і в невтральних краях для енерґічної і постійної боротьби з загальною різнею. Першим конечним і рішаючим кроком для зорґанізованя такого міжнародного руху є скликане міжнародної конференції, якої принципіяльною задачею мусить бути порозуміне представників соціялістичного пролетаріяту що до політичного порахунку на точці усяченя відносин до правительства і імперіялістичних кляс, який виключає всяку боротьбу за миром і способи сеї боротьби. Міжнародне порозуміне що до ліквідації сеї політики є загальним конечним заложенем, щоби боротьба була зорґанізована на широкій міжнародній основі. Скликане конференції є рішучо конечне також з огляду на спільні інтереси пролетаріяту і всіх народів. Партії і орґанізації робітничої кляси, що поділяють сі погляди і є готові зєдинити свої змаганя в цїли здійсненя сього візваня, взиває рада робітників і жовнірів взяти участь в конференції, яка має бути скликана радою робітників і жовнярів. Як місце конференції вибирає рада Штокгольм і визначує речинець її на час між 28. червня і 8. липня.

Росія є готова до офензиви?

ШТОКГОЛЬМ. Кореспондент Timesa доносить з Петрограду, що Керенського витано всюди на фронті з одушевленєм. По повороті заявив Керенський на Раді робітників, що під військовім оглядом Росія готова до офензиви.

Дух в російській армії не потах.

КИЇВ (П. А.). На промову одного делеґата жовнярів заявив міністер війни Керенський, що в наслідок нової дисципліни і самопочутя, яке родить ся в армії, росте з дня на день її сила.

ПЕТРОГРАД (Т. А.) Ґен. Алексеєв виголосив промову до делеґатів жовнярів з фронту, в якій взивав, щоб вони впливали на своїх товаришів, щоби можна накинути ворогам мир, який бажає собі Росія. Один з жовнярів відповів, що всі війська готові машерувати на розказ ґенерала.

Протиреволюційний заговір в Петрограді.

КОПЕНГАГА. (Ткб.). Після донесеня Politiken викрито в Петрограді заговір, що зміряв до викликаня протиреволюції. Мали бути замордовані деякі члени теперішного правительства, між ними Керенський. Заряджено ряд арештовань.

Великанські бої над Сочею.

„Fremden-Blatt“ в ранїшнім виданю з четверга подає слідуючий опис борб на італійськім фронті після звіту одержаного бернеським „Bund-ом“ від свого воєнного кореспондента:

Головною цїлю італійських наступів в битві над Сочею є знов Монте Санто Гора ся находить ся все ще в австрійських руках. Італійці йшли до приступу з гідною признаня хоробростю. Раз-по раз спиняло ся в гору пять полків піхоти. Берсаґлієри зійшли аж під збурені мури монастиря Францїшканів, одиак не вспіли там удержати ся.

Битва над Сочею находить ся ще в стадії, яка не позваляє на подане загального образу. Тисячі вражінь оголомшують видця. Обі сторони борють ся з незвичайною хоробрістю, але перевага є по стороні оборонців. Не сила віддати словами те, що тутки вдіяв кождий жовнір.

Борба, що ведеть ся від 23. мая на Красі, перевисшає всї попередні і має велике значінє для цїлости ділань у світовій війні. Італійці тим разом за всяку ціну постановили здобути Трієст. Поза італійськими рядами, наступаючої піхоти, находили ся на анґлійський спосіб маси наступаючої кінноти, котра по переломаню австрійського фронту мала йти на Трієст.

Однак передтим треба було взяти Германду, котру назвали Італійці Гібральтаром Красу. Тепер головний удар спрямував Кадорна на відтинок між морем а Костаневіцою. На тім фронті, о круглім просторі 10 клм. грало 700 італійських гармат. Находили ся між ними численні анґлійські гармати найтяжшого калібру. Всі добірні італійські формації пішли до приступу. Битва зачала ся гураґанним огнем артилерії, якого доси ніколи не було по італійській стороні.

Італійські ряди йшли тим разом до приступу в збитих кольонах, що доходили до 700 метрів довжини.

Перший приступ, як се звичайно буває, мав деякий успіх. Вдерли ся до ровів противника під Люкатіцом і на горах 208 і 144, та зайшли на вузькім фронті один кільометер на схід. Довго тривала борба на північ від Ямяно, але вже тут не вдало ся переломити австрійського фронту.

Від сторони Нова Вас пішли до бою нові італійські ряди, але з околиці Селя розвивала ся безнастанно австрійська протиофензива. Пополудни вже було замітним, що запанувало над італійськими приступами. Австрійські війська в наших очах відобрали верхи 241 і 247.

Над побережем стовпи диму свідчили про борбу. На височині Ґрадо зарисували ся сильвети бомбардуючих, ворожих кораблів.

Бої тривали ще дня 25. мая вечером — однак — як кінчить „Bund“ можна вже було ствердити, що на дорозі до Трієсту не посунули ся італійські війська.

В лучности з повисшим описом находить ся уступ звіту, котрий за дозволом воєнної пресової кватири приносить „Neues Wiener Tagblatt“ також у ранїшнім виданю з четверга:

Неприятельські ґранати падають на Германду. Нараз чути крик: „Воєнні кораблї“. На морі видно темні предмети, над якими клубить ся дим! Час від часу бляскає — немовби іскри. Новий тон в поранній воєнній концерті. Нараз чути рик, — що потрясає землею:

— Анґлійці — каже хтось.

— Але се не кораблї — говорить другий. — То ляґуни під Ґрадо.

Однак телефон з сусідства оповіщує:

— Анґлійські кораблї острілюють побереже.

В вузкій скальній прогалині жовніри зачинають безперервно кашляти.

— Вбирати ґазові маски! — хтось приказує.

Ґазові ґранати вдаряють таки перед самою скальною прогалиною. Невиносима вонь, остерігає нас. Очи наповнюють ся слїзми, небо, море, ревуча земля зливають ся в одно в замраченім зорі. Ґранати бють безнастанно —

вже впадають відломки каміня через вузкий отвір до прогалини. На долині під стрілецькими ровами розвивають ся дими. І нараз, наче з тисяча отворів і шпар висипують ся муравлі. Се італійська піхота йде до приступу. Поза наступаючими рядами видно стіну огню й диму. Сотка ревучих гармат сипле огнем.

Тяжкий, білий дим заслонює вид на море. На склоні побережа горить ліс. Але й поза італійським фронтом не вгаває огонь. Земля стрясаєть ся. Розлягаєть ся приказ: „До каверн“! Сидимо в каверні і чуємо лише борбу, та вічо не видимо. Над головами находить ся 8 метровий дах зі скали. Однак чути кождий удар ґранату з 28 центиметрівки. Що дієть ся з битвою? Хтось кличе тягом до телефону „Гальо! Гальо!“ Нема ніякої відповіди. Всі телеґрафічні получення перервані.

Але чи гарматний огонь слабне? Вийдім на становище. На долині між Костяневіцею а Сельом знов з землі добувають ся муравлі. Се протинаступ австрійських військ. Протинаступ має успіх.

Видно кервавo заходяче сонце. Море полискує фіолетною краскою. На виднокрузі мріють ляґуни під Ґрадо — над Трієстом простерлось блакитне небо.

НОВИНКИ.

— **Виміна Митрополита Шептицького.** Як відомо, правительство вже від давна старало ся освободити з російської неволі Митрополита ґр. А. Шептицького. Бувше царське правительство відкинуло предлогу ц. к. правительства що до виміни бранців в тій цїли. Доперва тимчасове правительство заявило готовість випустити Митрополита на свободу, але дало при тім висказ надії, що ц. к. правительство по думці своїх попередних предлог випустить на свободу російського архієрея Ришкова і діякона Соловєва. Соловєвови позволено виїхати на його власне бажанє до Швайцарії. Щож до Ришкова, то він був 7. мая засуджений на кару смерти через дивізійний суд краєв. обор. за головний злочин, але завдяки актови цїсарської ласки наступила аболїція судового поступованя. Ришков буде міг виїхати сейчас, коли прийде вістка, що Митр. Шептицький вступив на невтральну землю.

— **За долю виселенців.** Посли др Колесса і радник Лев Левицький інтервенювали дня 30. мая у міністра виживленя ґенерала Гефера в справі поліпшеня харчу і достави середників поживи для таборів в Ґмінд, Ґредіґ і Вольфсберґ. Міністер прирік в границях можливости зробити все можливе, щоби апровізаційні відносини в згаданих таборах поправити.

— **З запомогового комітету для українських втікачів.** В слід всіх заходів У. П. Р. і ІІ евакуаційної комісії та запомогового комітету видало міністерство внутрішних справ розпорядженє з 15. мая б. р. ч. 16.668 котрим зарядило, що також з повітах Рава руська, Жовква, Львів, Львів-місто, Рудки і Турка мають втікачі і виселенці бути приняті до державної опіки над виселенцями, та що державні підмоги мають бути їм виплачувані від 16. мая б. р.

Подаючи те розпорядженє до прилюдної відомости, просимо інтересованих повідомити нас чи те розпорядженє введене зістало в житє і чи дотичні староства приступили вже до виплати державних підмог. — З канцелярії запомогового комітету для укр. втікачів з Галичини і Буковини.

— **З Долинщини.** В марті с. р. відбули ся загальні збори філії тов. „Просвіта“ в Долині. — Учасників було надсподівано много. Видно, що справа „Просвіти“ не перестала бути актуальною. По виборі нового виділу у всіх присутних пробивалась не таєна радість, спричинена надією, що виділ збудить долинський округ до свіжої праці „над піднесенем просвіти і добробуту українського народу у всіх його верствах і напрямах житя“. Щоби не завести покладаних надій, хоче виділ розпочати акцію відновленя читалень по селах. Виділ тримаєсь погляду, що читальня „Просвіти“ є першою основою всякої праці на селї і в місті. Без читальні неможливе усуненє довершуваних кривд на укр. населеню, — витворенє на місце полеглих нових соток свідомих діячів, пристособленє народу до якої небудь орґанізації і др. В цїли переведеня своїх намірів виділ просить всіх свідомих Українців Долинщини, котрим лише добро селянства лежить на серци безпроволочно подати виділови слїдуючі дані: 1) чи в тамошній громаді була читальня і яка (Просвіти чи Качковського), 2) який її стан тепер? 3) хто схоче піднятись відновленя, евентуально заложеня читальні „Просвіти“ в громаді!? — Не забуваймо, що і найлучші наміри виділу лишать ся „лише намірами“, коли загал укр. свідомий важности діла, не відізвесь і то безпроволочно! — Не відкладаймо на завтра, без чого вже нинї „годі вперед“! — Без „Просвіти“ нема народного житя! — Від Виділу „Читальні“.

— **Від української секції для полонених.** Всім, що на наші руки пересилають гроші для полонених своякія пригадуємо:

1) Подавати точну і виразну адресу полоненого.

2) При котрім полку служив в австрійс. армії.

3) Подавати кожду зміну адреси або її доповнене.

4) Звернути ся до нас з пригадкою гроші рекламувати, если по чотирох місяцях (до Італії по двох) від часу повідомленя про висилку нема вістки, що гроші зістали доручені.

5) До нас адресувати: Секція для полонених Wien VIII. Langegasse 5/6.

За секцію: Θ. Кисілевська, голова. А. Каштанюк, скарбник.

— **Польсько-чорносотенні симпатії.** Петр. аґенція телеґрафічна доносить з Житоміра: Справу усуненя єпископа вицофано з обрад ґубернїяльного комітету виконного. Поляки з тактичних зглядів відмовили участи в обговорюваню сеї справи.

— **Причина уступленя дра Бобжинського.** В „Reichspost-i“ (з дня 3. VI.) читаємо: Др Бобжинський уступив, бо польські справи не ішли так скоро, як він сього жадав і політичне устроєнє будучности польської части Галичини ще непевне...

— **Засїданє повного комітету для привитаня Митр. ґр. Шептицького** відбуде ся в пятницю дня 8. червня с. р. о год. 6. вечером в сали засідань Ставропіґійського Інститута, на яке прошу всіх Вп. членів (обох секцій) явити ся в комплєті. Окремого повідомленя не вишлю. Др С. Федак.

— **Українська манїфестація у Сквирі** „Dziennik Kijowski“ з дня 27. (14) цвітня доносить: У Сквирі відбула ся недавно українська манїфестація, зорґанізована „Просвітою“. Несли дванадцять національних прапорів і портрет Тараса Шевченка. Духовний Линчевський виголосив до манїфестантів промову по українськи. Коло міської управи промовляв президент міста д. Стефанівський. По розвязаню походу в міськім городі відбуло ся віче. (ВСвУ.).

— **Против української мови в церковнім богослуженю.** „Новое Время“ з 4. мая (21 цвітня) доносить у замітці „Українці й архиепископ Антоній“: Харківський український орґанізаційний комітет звернув ся до архиеп. Антонія з просьбою дозволити уживанє „малорусскаго языка“ в церквах, що підлягають Антонієви. Як доносить „Южный Край“, архиеп. Антоній звернув Українцям їх прохане з отсею резолюцією: „Завше дозволяв і дозволяю всім священикам, які забажають того, читати по „малоросійськи“ великоднє евангеліє, але служеня служби божої анї у великоруській анї в „малоросійській“ мові ніколи не дозваляю. Всі великі нації молять ся не в тій мові, в якій говорять на ринку, а „Малороси“ не можуть терпіти „малоросійського“ евангелія (?) і не беруть його, коли їм його дарують“. До сього можемо додати, що Антоній наслідком протестів Українців усунув ся в затише монастирської келії. (ВСвУ).

— **Вистава в користь Галичан.** „Новое Время“ з 1. мая (18. цвітня) доносить з Київа: Відкрила ся вистава „Штука Буковини й Галичини“. На виставу доставлено ориґінальні зразки народньої творчости з завойованих „руских“ земель“ Австрії й артистичні вироби фронтових майстрів земського союза — коври, вишивки, дорогоцінні річи й иньші. Виставу зорґанізували городський і земський союзи в користь потерпівшого від війни населеня Галичини й Буковини. (ВСвУ).

— **З ц. к. Дирекції зелїзниць у Львові.** „Обмеженя при ужитю поспішних поїздів через цивільні особи“. З нагоди входячого в житє з днем 1. червня с. р. нового розкладу їзди, повідомляє ц. к. Дирекція державних зелїзниць у Львові, що ужитє всїх поспішних поїздів буде дозволене цивільним особам — в міру вільних місць — тільки до стацій задержаня дотичних поїздів, віддалених від стації, в якій подорожний до поспішного поїзду всїдає принайменше о 101 кільометрів.

До стацій близше лежачих не буде ся видавати білетів їзди і подорож з Городка ягайлонського до Львова буде дозволена лише поспішним поїздом ч. 1.

Крім того мають цивільні подорожні, які їдуть зі Львова, набути так як досі осібний переказ до заняття місця в дотичнім поспішнім поїздї. Такі перекази можна буде набути на головнім двірци у Львові в часї видачі білетів їзди до поспішних поїздів, а також в часї від 9—12 години передполуднем до поїзду ч. 6 (відїзд 3·10 по полудни) і від 4—6 по полудни до поспішного поїзду ч. 2) відїзд слїдуючого дня рано о годині 7·30. В цїли уможливленя подорожним до Кракова, а також до стацій лежачих поза Краковом ужитя поспішних поїздів, переповнених часто подорожними, їдучими до близших стацій, будуть видавати каси особові в годинах повисше заподаних перекази на занятє місця тільки подорожним до Кракова і до стацій поза Краковом положених. Білети їзди до стацій положених перед Краковом будуть каси особові в міру вільних місць продавати на годину перед відїздом дотичного поїзду. Львів, дня 1. червня 1917. Ц. к. Дирекція держ. зел. у Львові.

Державна Рада.

ВІДЕНЬ. Засїданє палати послів розпочало ся о год. 11 м. 10 Заступник посла 67 виборчого округа в Галичині Козловського Едмунд Ґалік, котрий перший раз явив ся в палатї зложив посольське приреченє.

Президент міністрів надіслав письмо про димісію міністра дра Мих. Бобжинського, о звільненю президента міністрів з управи міністерства рільництва і о відданю управи сего міністерства шефови секції Зайдлерови.

Президент міністрів Клям-Мартініц представив палатї нового управителя міністерства рільництва.

Міністер внутрішних справ предложив закон о продовженю виборчого періоду членів Палати послів. Після сего сучасний виборчий період продовжаєть ся до 17. липня 1918.

Внесеня: п. Станек. О допущеня на засїданя Палати послів: Крамаржа, Рашіна, Хоца, Войни, Бужіваля, і Нетоліцького; о провіренє господарки ріжних военних, господарських інституцій і централї; п. Крек о предложенє проєкту закона в справі суспільного обезпеченя.

Інтерпеляції: п. Кость Левицький в справі реактивованя „Народної часописі, додатку до урядової „Газети львівської“; в справі поновного введеня українського тексту на зелїзничих білетах в окрузї львівської і станиславівської Дирекції; в справі уміщеня написий і орієнтаційних таблиць в українській мові на двірцях східної Галичини.

Приступлено передовсім до 2 точки дневного порядку т. є. звіт реґуляміновоі комісії о внесках в справі зміни реґуляміну. Вибори до ріжних Комісії, котрі були на першій точці, відложено на кінець засїданя.

Справоздавець Гумер представив найважнійші постанови реформи реґуляміну і просив о їх принятє.

По нім промовляли п. п. Крек, Стакек, Калина, Волек.

Засідане триває далї.

Палата послів по представленю нового управителя міністерства торговлї Зайдлера розпочала обради над реформою реґуляміну. Істнує намір полагодити реформу реґуляміну на нинїшнім засїданю.

Палата панів полагодить новий реґулямін на завтрішнім засїданю в дорозї негайній.

Слїдуюче засїдане палати послів відбудеть ся в пятницю на основі нового реґуляміну. На засїданю тім розпічнуть ся обради над буджетовою провізорією і при тій нагоді президент мінїстрів Клям Мартініц зложить заповіджену правительственну заяву.

Договір між Росією і Японією.

РОТЕРДАМ. Maasbode доносить: „Русское Слово“ доносить, що перед роком зістав заключений між Росією а Японією тайний договір на случай, колиб мало прийти до конфлїкту між Росією а її союзниками. Договір сей дає Японії важні концесії коштом державного становища Анґлії і Америки на далекім сході.

ОПОВІСТКИ.

Середа, дня 6 червня 1917

Нинї: 6. червня гр.-кат. Симеона, римо-кат. Норберта.

Завтра: 7. червня гр.-кат. 3-е Об. гол. Ів. римо-кат. Боже тїло.

○ Український Епархіяльний Комітет опіки над воєнними сиротами у Львові, пригадує отсим, що в четвер, 7. с. м. відбудуть ся о год. 10-тій рано в комнатах „Української Бесїди“ перші загальні збори „Українського краєвого Товариства охорони дїтий і опіки над молодіжию“, в яких зволять взяти участь члени основателї і всї, що інтересують ся справою ратованя дїтий та хотять стати членами сего Товариства.

Того самого дня і в тім самім льокали відбудуть ся о год. 5-тій по пол. сходини членів сирітського захисту ім. Митр. А. ґр. Шептицького у Львові, на яких Управа здасть звіт зі своєї півторарічної дїяльности. Просимо отсею дорогою всїх членів Комітету працї о ласкаву присутність, бо окремих запрошень не розсилаємо. Гостям будемо дуже раді.

За Управу: В. Нагірний, голова, о. В. Лициняк, секретар. 1—2

○ Загальні Збори Тов. „Взаїмна поміч учительська Відділ Дроготич“ відбудуть ся 10. червня (недїля) о год. 2 з полудня в кімнатах Народ. Дому.

На порядку дневнім много дуже важних справ. Всї укр. учительські сили в повітї просить ся взяти участь в зборах.

За провізоричну Управу Тов. М. Білинський, Ів. Ліщинський.

○ Загальні Збори Краєвого Т-ва кредитового (передше Т-во урядників і сьвящеників) відбудуть ся в четвер 7. червня о 10. год. допол. в власнім домі, ул. Домінїканська 11.

○ Заходом Секції просвітно-шк. Союза Укр. відбула ся дня 28. V. 1917 в сали Солола дїточа забава і малий концерт для української дїтвори з польських шкіл. Опісля був даровий підвечірок, з якого користало 120 дїтий, котрі оказували чимале вдоволенє. Забава мала на цїли стягнути родичів та заохотити їх, щоби посилали свої дїти до рідної школи, та на жаль мимо аґітації родичів явилось дуже мало.

Отсим складаємо також щиру подяку видїлови тов. „Сокіл“ за дарове відступлене салї.

За секцію:

Ольга Коренцева, провідниця. Ольга Козакевич, секретарка.

○ Конкурс. Головний Видїл Товариства „Просвіта“ розписує конкурс на дві учительські посади до науки фахових предметів в Торговельній Школї у Львові. Поданя заосмотрені у відписи свідоцтв належить вносити до Канцелярії Товариства у Львові, Ринок ч. 10. до дня 25. червня. Близші інформації можна одержати в канцелярії Товариства в урядових годинах.

Головний Видїл Товариства „Просвіта“

о. Т. Лежогубський, м. голова. А. Гапяк, з. секретаря. 2—3

Поминальне Богослужене

за упокій душі бл. п.

ВОЛОДИМИРА ГРЕБЕНЯКА

студента IV р. філ.,

котрий поляг яко кадет асп. в бою за вітчину дня 7-го червня 1915 р. в Слобідцї, відбуде ся в другу річницю смерти в четвер д. 7-го червня 1917 р. о 9. годинї рано в церкві Успенія Пресвятої Богородицї при вул. Руській.

На се Богослужене просить всїх Приятелів і Знакомих

РОДИНА.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 5. червня

На східнім і полуднево-східнім фронтї:

Не було зміни.

На Італїйськім фронтї:

На полуднє від Яміяно в половинї дороги між Монфальконе а Гермадою наші війська пляново приготовленим і виконаним протинаступом відзискали значну часть ровів здобутих Італїйцями перед двома тижнями в тім відтинку. Безуспішно кинув неприятель у бій свої резерви — спроваджені пішки і самоходами, щоби відобрати нам здобутий терен. В змаганях, триваючих день і ніч, а котрі нинї рано наслїдком введеня в бій нових італїйських резерв — дійшли до найбільшої наґальности. Наша геройська піхота на цїлій лїнїї остала побідною.

Неприятеля відперто всюди. Також змаганя Італїйців, щоби наступами під Костаневіцою на Фаїті Гріб і на схід від Гориції принести полекшу свойому полудневому крилу — розбили ся о хоробрість наших військ. Число полонених вчера під Яміяно бранців виносить: 171 офіцирів і 6.500 жовнярів. Загальна отже сума подана в останнім звітї побільшила ся до нечуваного числа як на оборонну битву 22.000 бранців. Над Corina d'Ampezzo у воздушній борбі зістрілено ворожий лїтак.

Шеф Ґенерального Штабу.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

Західний фронт:

Фронт пільного маршалка баварського наслїдн. престола Рупрехта:

Положенє на фляндрийськім фронтї незмінене. В луку Wytschaete і в сусїдних відтинках — борба артилерії від ряду днів кріпшає — пополудни доходить до найбільшого напруженя і триває щоденно до пізного вечера. Віддїли, що посували ся в перед для провіреня дїяльности ворожого огня за кождим разом відперто. Недалеко побережа і між каналом Labasse а гостинцем Варайте Cambray була також вчера на кількох місцях боєва дїяльність оживлена. Були тут також безуспішні наступи Анґлїйців.

Фронт пруського наслїдника престола:

Вздовж Aisne і в західній Шампанії змогла ся знов місцями огнева борба. Коло Braye два нічні наступи переведені по дуже сильнім приготованю відперто з великими втратами для Французів. На схід від місця наступу наші підїзди привели бранців з ворожих ровів.

Фронт князя Альбрехта віртемберського:

Нічо особливого. При успішній погодї дїяльність летнича на цїлім фронтї днем і ночю була оживлена. В воздушних борбах і оборонним огнем зістрілено вчера 12 ворожих лїтаків і один бальон на припонї. Підпор. Voss воздушним наступом побідив 32, підпор. Шефер 30, підп. Альменредер 24 з ряду противника.

На східнім фронтї:

На східнім фронтї місцями прийшло до більшої воєнної дїяльности.

Македонський фронт:

Крім сутичок передних сторожий не було важнїйших подїй.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Жертви на фонд інвалїдів УСС.

належить слати до Зем. Банку Гіпот. у Львові Підвале 7. на щадничу книжочку ч. 3066.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкария А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.